

ca. Vlomilec je vse prebrskal po notranjosti svetišča v veri, da bo naletel na denar, katerega pa ni bilo in je moral oditi praznih rok.

Večji vlom pri kmetu. Pri Sv. Barbari pri Škofji Loki so pri posestniku Janezu Pinterju imeli vsi domači delo na polju in je bila domačija čisto nezavarovana. To priliko je nekdo uporabil, razbil zadnja vrata, se vtihotapil v kuhinjo ter v notranjost hiše, kjer je vse preobrnul. Vlomilec je odnesel 3000 Din gotovine, 21 rjuh in pet parov moških čevljev. Skupna škoda znaša 10.000 Din. Obstojna sum, da je bil v tem slučaju na delu prosluli vlomilec Bradeška, ki je ušel iz zaporov in ga že mesece zamen iščejo.

Stoletnica Slomškovega molitvenika za fante: »Življenja srečen pot! Fantje slovenski, ne pozabite na ta redek jubilej in v vsaki župniji naj se osnuje odbor, ki bo pripravil proslavo tega jubileja za september na tak način, da bodo vsi fantje do tedaj prebrali te lepe Slomškove nauke. Molitvenik sam dobite v Cirilovi Maribor-Ptuj.

Izpred sodišča.

Obsodba napadalcev. V noči je bil izvršen vlom v stanovanje 71 letnega najemnika Jerneja Laznika iz Zreč. Vlomilci so se spravili nad starca in so mu grozili s smrtjo, ako jim ne izroči denarja. Laznik jim je dal, kar je imel, da si je otel življenje. Orožniki so nočne razbojniške napadalce hitro polovili, in sicer: Silvijski Blečič, 28 letnega vrtnarja brez stalnega bivališča, Alojza Tajnikar, 23 letnega krojača iz Sp. Doliča, mladoletnega T. F. iz Sp. Doliča in Franca Repinc, 27 letnega tesarja brez stalnega bivališča. Aretirani so napad priznali in izpovedali, da so Lazniku oropani denar koj zapravili. Dne 25. junija se je vršila proti omenjeni četvorici obravnava v Celju. Blečič je bil obsojen na dve leti, Tajnikar na tri leta in mladoletni na šest mesecev strogega zapor.

Slovenska Krajina.

Sobota. V sredo 23. junija je ob 16 umrla Marija Luisa Hartner, rojena Schmidt, mati tukajšnjega župana in predsednika cerkvenega odbora. Pokojnica je dolgo časa bolela in se zdravila v Gradcu. Njeni duši želimo blaženi mir pri Bogu! Sorodnikom, zlasti g. sinu, iskreno sožalje! — Vrnili so se iz mariborskega bogoslovja naši bogoslovci — štirje po številu, ki bodo prihodnje leto že imeli nove maše.

Nova maša. V nedeljo 18. julija bo daroval v tukajšnji farni cerkvi g. Janez E. Rajner prvo sv. daritev. Priprave za to lepo slovesnost so v polnem teku. Slavnostni govornik za to priliko je že od začetka naprošen g. kaplan Stefan Zver, doma od Lipe — in ne kdo drugi, kakor je to neki lokalni časopis popolnoma neosnovano poročal.

Prosvetno društvo. Sezona se bliža koncu. V zadnjem času je bilo precej lepih prireditvev in iger. Posebno pozornost je vzbudila »Ženitev« (Gogolj) pod režijo g. Potokarja; nadvse lepo so igrali »Krvav denar« pod režijo g. Tuša; člani iz Kroga so imeli toliko poguma, da so kar sami pripravili Finžgarjevo »Verigo«. Režiral jo je g. Stancer, ki je nešteto krat šel iz Sobote v Krog na vaje, zato pa je tudi igra proti pričakovanju lepo izpadla. — Ker so prišli vroči letni dnevi in Sobočani gredo raje ven, je s tem dramsko delo zaključeno. — V soboto 26. junija je bila v Prosvetnem domu lepa prireditev v spomin na majniško deklaracijo. Ta proslava ima za naše kraje poseben pomen, ker nam predčuje osvobodilne in probujevalne misli, ki so ob prevratu privedle Slovensko krajino tja, kamor spada.

Rakčkan. Preteklo nedeljo, 20. junija, so se vršile okrožne gasilске vaje. Nastopilo je več čet. Vaje so bile redovne, z brizgalnami na su-

Žepne svetilke

izdeluje edino domačo tvornica

IVAN PASPA I SINOV

Zagreb, Koturaška 69

hem, plinski napad in napad na ogenj. Precej pozornosti je vzbudil samaritanski oddenek, ki je pokazal veliko izvežbanost in požrtvovalnost. Vaje so se vršile pod vodstvom okrožnega inspektorja g. Celca. Navzoč je bil tudi načelnik župe g. Benko, ki je ob zaključku spregovoril lepe besede o ljubezni do bližnjega, na kar je bakovska godba zaigrala himno.

Satahovel. Naša gasilska četa je najmlajša v tem okrožju. Vendar je pri nastopu v Rakčkanu, kjer je nastopila prvič, pokazala strumno disciplino in naredila lep vtis. Želimo mladi četi napredka v pravem gasilskem duhu in ljubezni do bližnjega.

Tišina. Pri nas bo letos nova maša. Dne 11. julija bo daroval svojo prvo daritev v farni cerkvi g. Nemec Matija iz Kupšincev. Zanimanje za to redko slovesnost je celo pri evangeličanih zelo veliko, ki so ponosni, da iz svoje srede imajo takega gospoda. Slavnostni pridigar bo g. Gaber Alojzij, kaplan pri Sv. Jurju pri Rogaševcih, doma iz tišinske fare, rojak g. novomašnika.

Sodišinci. V nedeljo 27. junija je bila blagoslovitev novega gasilnega doma, ki si ga je četa postavila. Blagoslovilne obrede je izvršil č. g. dekan Krantz Jožef s Tišina, ki je pri tej priliki imel lep nagovor. Slovesnosti se je udeležil tudi g. župni načelnik Benko iz Sobote.

Prosvetni tabor v Laškem

Župnija Laško je v nedeljo 20. junija proslavljala svoj veliki dan. Ta dan smo imeli v Laškem blagoslovitev novega prapora Slomškovega pro-

svetnega društva v zvezi s prosvetnim taborom. Že na predvečer je bilo v naši župniji praznično razpoloženje. Številni kresovi po vsej župniji, pritrkavanje zvonov v Laškem in podružnicah, vse to je oznanjalo, da bo v nedeljo v Laškem nekaj posebnega. Najlepši je bil kres pri starem gradu, v obliki križa, v zvezi s pokanjem toplicev in spuščanjem raket, vse to je vzbudilo najlepše razpoloženje za naslednji dan.

Žrtve izbruha ognjenika

Na otoku Nova Gvineja nad Avstralijo so doživeli letos 3. junija strahovit izbruh ognjenika. Nesreča je zahtevala 500 smrtnih žrtev. Vsi Evropejci so se izselili iz ogroženega ozemlja v strahu, da bi ne začeli valed potresa bruhati še drugi ognjeniki.

Strašna smrt pri odsko-ku s padalom

Pred očmi 12 tisoč gledalcev se je odigrala te dni v norveškem kraju Tönsbergu velika nesreča pri odskakovanju iz letala s padalom. Znan norveški skakalec s padalom Ole Nas je imel skočiti iz aeroplana v višini 400 metrov. Odskočil pa je tako nesrečno, da so se mu noge zapletle med vrvi. Zara-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

25

»Jaz pa želim, da bi ti našel srečo,« mu je odgovorila, »pravo, resnično srečo.«
»Kaj? Kaj? Ali si se že odločila?«
»Ne. Potrpi do torka! Zdaj še ne morem reči.«
»Zbogom tedaj, Veronika! Pa spomni se me kaj — v lepem, kajne?«
»Da, molila bom zate. Zbogom!«

Prisrčna je bila njena beseda, toda roke mu tudi danes ni dala. Še enkrat jo je pozdravil, potem pa je naglo odmahal.

Lahek mu je bil korak, ko se je vračal v svoje planine. Vesel je bil; saj je bil napol že prepričan, da je našel srečo. Po vsem, kar je na Veroniki videl, je sklepal, da ga ima tudi ona vsaj nekoliko rada.

Zakaj še potem odlaga in mu ne da besede?

Pa to si je lahko razložil. Veronika ni takih ena, ki se kar na prvi migljaj obesijo na fanta. Njo je treba prositi, za njo se je treba boriti.

Tega ji ne more zameriti, še bolj jo mora občudovati in spoštovati. To dekle je vsake žrtve vredno.

Če bo Veronika njegova žena, mu ne bo težko začeti redno življenje. In spoved tudi ni tak konj! Saj je bil zadnjič že čisto na tem, da jo opravi. Ko bi se špeli ne bil dal pogovoriti, bi bilo danes že

vse drugače. Vsaj te razdvojenosti ne bi bilo v njem. Ko se tega notranjega nemira, kateri ga od misljona sem preganja, iznebi, bo pač lahko srečen in Veronika z njim.

Toda še stoji med njo in njim ko strahotna pošast oni božji rop.

Ah ne! Kar je vzel, bo vrnil, saj je to itak že hotel storiti. Potem bo vse dobro.

Ali bo s tem res že vse dobro? Ali že sme kar tako misliti na ženitev?

Zakaj ne? Zasluži dovolj, da lahko redi družino. In ko dobi po Cenci, ki je najbrž njegova prava mati, še hišo, bo imel vsega dovolj. Hišo bo prodal in s tem izkupičkom — in kar bo še drugega denarja — si v Dolnji planini lahko postavi čeden dom. Ali pa, če bi Veronika ne marala v hribe, postavi v Šmarju novo hišo. Toliko bo po materi že dobil, da bo mogel imeti hlapca, ki bo včasih namesto njega pogledal na gamse...

Tako je predel misli in sanjal lepe sanje o bodočnosti.

V nedeljo je bil že spet v Dobrovljah. Zgodaj zjutraj je prišel čez Hude peči in Rdeči breg, in sicer naravnost čez skalnate stene, ki jih razen njega še ni prekoračil noben človek. S tem drznim prehodom si je pot do Dobrovelj za polovico skrajšal.

Cencinega doma se je danes izognil, niti ni nameraval tja, ampak je hotel le k maši; upal je, da bo Veroniko videl v cerkvi in da ga bo tudi ona

Vse papirne potrebščine za razne prireditve, kot kreppapir, svileni papir, papir za rože, listje za rože, papirni servijeti, namizni prti, papirni krožniki, torten-papir — na malo in veliko — v Cirilovi Maribor-Ptuj.

V nedeljo zjutraj smo pri vlakih sprejemali drage goste, zlasti gg. slavnostne govornike, narodne noše, odposlanstva bratskih društev, ki so prišla na našo proslavo z zastavami. Takoj je krenil sprevoz od kolodvora do šole. Na čelu sprevovala je korakala godba iz Radeč, ki je ustvarila slavnostno razpoloženje. Ob 9 se je formiral sprevoz skozi mesto na Slomšekov trg, kjer je bil postavljen oltar. Ta sprevoz je bil za Laško nekaj nepopisno lepega. Na čelu je korakal podžupan občine Hrastnik-Dol g. Orožen, za njim se je uvrstila godba, predstavniki oblasti, vsi trije naši župani s svojimi občinskimi odbori, zastave, narodne noše, nato pa nepregledna množica fantov in mož. To je bilo nekaj nepopisno veličastnega. Ko je sprevoz došel na Slomšekov trg, je zaplapolalo morje robcev v pozdrav.

Nato je sledila blagoslovitev zastave, ki je mojstrsko delo tvrdke »Ecclesia« iz Ljubljane. Obred blagoslovitve je izvršil č. g. mons. dr. Fr. Kruljc, kumovala sta pa g. Ivan Deželak, načelnik cestnega odbora, in gospa. Po blagoslovitvi je sledilo zabijanje žebeljčkov; prvega je zabil okrajni načelnik dr. Tekavčič v imenu g. bana dr. Natlačenca, ki mu je množica navdušeno vzklíkala. Sledila je sv. maša na trgu, med katero je vsa množica prepevala znane kongresne pesmi pod vodstvom organista g. Droica.

Po sv. maši je bil na istem prostoru versko-prosvetni tabor, ki ga je otvoril č. g. Janez Kolšek. Pozdravil je zastopnike oblasti, ki jim je zbrana množica navdušeno vzklíkala. Na njegov predlog so bile odposlane udarnostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, slovenskemu voditelju dr. Korošcu, prezv. višenemu g. škofu dr. Tomažiču in g. banu dr. Natlačenju. Kot prvi govornik je nastopil burno pozdravljen g. dr. Josip Hohnjec, predsednik Prosvetne zveze iz Maribora, ki nam je v poljudnih besedah razložil cilje katoliške prosvete in nas navduševal, da ostanemo zvesti Cerkvi in slovenskemu narodu. — V vznemirjenih besedah je

nato drugi govornik, dr. Zdravko Kačan iz Celja, opisal temne dni slovenske katoliške prosvete, ko je zločinska roka narodnih izkoreninjenecv udarila po njej, in nas pozival, da se zgrnemo okoli novo blagoslovljenega prapora k novemu delu za zmago katoliških in slovenskih svetinj.

Ko se je množica, ki se je zgrnila ta dan v Laškem od blizu in daleč, razhajala, je vsakdo zatrjeval, da je bilo ta dan v Laškem lepo. Res, škof Slomšek naj izprosi, da bi seme, ki je padlo na tej proslavi, padlo na rodovitna tla in obrodilo stoteren sad!

Limbuš. V soboto 3. julija priredi dramski odsek KA v Laznici na vrtu gostilne Halbwidl šestdesetjansko dramo »A njega ni...« Začetek igre ob osmih zvečer. Prijatelji lepih iger srčno vabljeni!

Naši vinogradniki obvarovani največje škode.

Čitateljem našega lista je sigurno še v živem spominu sporočilo, da je Kletarsko nadzorništvo v Mariboru začetkom aprila na mariborskem glavnem kolodvoru zaplenilo 60.000 litrov ali šest vagonov vina v cisternah in velikih sodih. Dva vagona sta bila iz Banata in štirje iz Dalmacije. Zaplenjeno vino ni bilo do danes prodano vinskih prekupcem v razprodajo po naših slovenskih krajih, ampak čaka na razsodbo sodišča.

Kakor hitro so v Banatu zvedeli tamošnji bogati židje, kaka usoda je zadela njih slabo ter ceno vino, ki je do tedaj delalo ogromno konkurenco našemu slovenske-

žene zamorejo po večkratni nasečnosti z dnevnim uporabo pol kozarca naravnega

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite na tošč želodec, doseči lahko izpraznjenje črevesja in urejeno delovanje želodca.

FRANZ - JOSEFOVA

voda — je davno preiskušena, najtopleje pripravljena in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

mu, so zagnali krik po svojem časopisju in grozili z vsem mogočim, kako bodo zagodli radi zaplembe Sloveniji.

Za ta židovski tamtam po listih se ni zmenil nobeden pameten Slovenec, ki zna, da ravno Slovenija dobiva iz Banata za gotov denar moko in mast, Banat pa ne kupuje od Slovencev takorekoč ničesar. Poleg moke in masti pa so Banačani že leta preplavljali slovenski vinski trg z neverjetno cenim vinom, ki ne odgovarja zakonskim predpisom in raste po ravninah, katere so prikladne edino za pšenico in koruzo.

Povrh so bili pridelovalni stroški banačana tako nizki, da so ga kupovali agentje pri producentih po 1 Din liter in so ga za dobiček 50 par pri litru na veliko uvažali v Slovenijo. Če je kupil v kakem večjem slovenskem mestu en gostilničar banaško žlobudro in jo je točil po 6—8 Din liter, so delavski sloji vrel k njemu. Da niso obnemogli pri nizki razprodaji banačana tudi drugi krčmarji, so ga morali tudi oni naročati in tako je cvetela trgovina z židovsko vinsko robo na račun in zgubo naših vestnih vinogradnikov.

Prejšnje JNS Kletarsko nadzorništvo je imelo glede banačana in dalmatinca povsem gluha ušesa. Poslušalo je pritožbe naših vinogradnikov, obljubljalo ostre ter po zakonu predpisane korake, storilo pa ni ves čas prav nič!

Šele Stojadinovič-Koroščeva vlada je razgnala JNS ocenjevalno komisijo pri mariborski kontrolni postaji in je imenovala v njo moše, ki so si upali nastopiti proti uvažanju vin iz južnih krajev, ki nikakor ne odgovarjajo predpisom.

Od omenjene zaplembe na mariborskem kolodvoru so že minuli trije meseci in od tedaj do danes ni bilo niti ene vinske pošiljke iz Banata v Maribor.

Zaloge banačana pri naših vinskih trgovcih in krčmarjih so pošle, novega uvoza ni in tako naš vinogradnik že tri mesece lahko vnovčuje svoj lanski vinski pridelek.

Zaplemba banačana v Mariboru je rodila

videla. Rad bi ji bil pokazal, da mu je resnica in da se hoče spreobrniti.

Ali zaman je upal; Veronike ni bilo.

Bila je namreč že pri prvi maši. Šla je k patru Valerijanu, ki je bil te tedne namesto župnika, k spovedi, potem pa je hitela domov, ker si bolnice več ko eno uro ni upala pustiti same.

V spovednici je le na kratko omenila tisto zadevo, ki jo je tako zelo težila, in je misijonarja prosila, da bi se kdaj kje na samem smela z njim pomeniti. Rače volje jo je pater za drugi dan povabil v župnišče.

Tega dne je šla zgodaj na trg kupovat, potem pa v župnišče, kjer jo je misijonar prijazno sprejel. Pater Valerijan je bil kljub gostim, črnim lasem že prileten mož, poln modrosti in dobrotljivosti. Pazljivo je poslušal dekle, ki mu je natanko razložila vse, čupatam je kaj poprašal, s svojim jasnim pogledom je videl, kako se križajo dekletova čustva, malo se je nasmehljal, potem pa je dejal: da dolžnosti take nima, da bi se morala za fanta žrtvovati; da pa bi imela veliko zaslužnje in da bi bilo junaško delo, ki bi ga Bog gotovo poplačal, ako se odloči, da bi s tem dobri stvari v domačem kraju koristila, seveda, če je le količkaj upanja, da uspe. Kaj svetovati ji ne more, ne na to, ne na drugo stran. Vse je pač na njej, kakor se njej zdi in kolikor si ona upa. Na vsak način pa mora zahtevati, da izpolni

fant najprej svoje obečanje, in mora z ženitvijo počakati, da bo fantova beseda meso postala.

Veronika se je zahvalila in poslovala. Pomirila se sicer ni, ali pogumnejša je že bila.

Druga dne je prišel jagar že opoldne. Da je na poti v mesto h grofu, je dejal, in da mora jutri zvečer najpozneje biti spet pri svojih gamsih. Obedovati ni hotel, češ, da je že v Dobrovljah jedel, ker ni hotel biti Veroniki ob tem neprimernem času nadležen.

Ko je že dalj časa sedel pri bolnici, ga je Veronika tako mimogrede poprosila, naj bi zadaj za hišo popravil plot, ker je na dveh krajih polomljen in sili živina sem na vrt.

Takoj ji je ustregel.

Ni pa še bil pet minut pri delu, že je stopila Veronika k njemu. Pogledal jo je željno in poln pričakovanja. Tudi ona ga je nekaj časa gledala in je molčala. Telo ji je rahlo drhtelo, kakor da jo mrazi. Tedaj pa se je odločila, stisnila je roko v roko in dejala z jasnim, trdnim glasom:

»Pripravljena sem ti ustreči.«

»Veronika!« je vzklíknil, planil k nji in jo hotel poljubiti.

Umaknila se je, se z levico branila in odločno zapovedala:

»Stoj! Dokler naju v cerkvi ne zvežejo, tako dolgo se me ne smeš dotakniti.«

di tega se zadalo ni moglo odpreti. Nas je priletel kakor kamen na zemljo in se je raztresel. Gledalci so razločno videli, kako se ubogi Nas skuša v zraku osvoboditi napake. Delal je z rokami in nogami obupne kretnje, da bi se odprla priprava. Ženske, ki so bile na letališču pri tej ponesrečeni produkciji, so od groze omedlevala.

Kaj je izbruhnil ognjenik v 60 urah

Dne 6. junija je minulo 25 let, ko je bruhal ognjenik Mount Katmaj na polotoku Aljaska na severozahodnem robu severne Amerike 60 ur. Izbruh ni zahteval nobene človeške žrtve, ker je bila Aljaska tedaj še zelo redko obljudena, a